

عمليات مشترک روسيه و امريکا زمينه ای برای آغاز نگرانی های تازه

در یک عمليات مشترک نیروهای افغان، نیروهای ناتو و ماموران روسی در ولسوالی اچین ولایت ننگرهار، روز پنجشنبه ۶ عقرب ۱۳۸۹ چندین کارخانه تولید موارد مخدر تخریب و بیشتر از ۹۰۰ کیلوگرام هیرویین، نزدیک به ۱۶۰ کیلوگرام تریاک با سایر تجهیزات این کارخانه ها به ارزش بیش از دوصد میلیون دالر بدست نیروهای امنیتی افتیده است.

این نخستین بار است که پس از ده سال حضور نیروهای ناتو و آیساف در افغانستان دیده می شود که ماموران روسی در هماهنگی با نیروهای امریکایی در افغانستان در عمليات مشترک نیروهای مبارزه با مواد مخدر اشتراک می کنند.

این عمليات مشترک بعد از انجام آن با عکس العمل های ضد و نقیض مقامات حکومتی روبرو شد. دفتر ریاست جمهوری کشور با نشر اعلامیه ای موجودیت نیروهای روسی در این عمليات را نقض حاکمیت ملی افغانستان دانسته اعلام کرد که هیچ سازمان یا نهادی بدون اجازه و توافق دولت جمهوری اسلامی افغانستان حق ندارد در داخل قلمرو این کشور دست به عمليات بزند. همچنان در این اعلامیه گفته شده است حضور نیرو های روسی در این عمليات بدون هماهنگی آن ها صورت گرفته است.

این درحالیست که باز محمد احمدی، معین مبارزه با مواد مخدر وزارت داخله کشور حضور دو ناظر روسی در عمليات ولسوالی اچین را تایید کرده گفته است که این عمليات در هماهنگی با وزارت داخله صورت گرفته است و رهبری این عمليات را وزارت داخله کشور بر عهده داشت.

اما عنایت الله نظری معاون اول وزارت دفاع کشور که به مجلس سنا فراخوانده شده بود از حضور نیروهای روسی در این عمليات اظهار بی خبری کرد.

سخنگویان نیروهای آیساف و ناتو در یک نشست مشترک خبری روز دوشنبه ۱۰/۸/۱۳۸۹ از حضور نیروهای خارجی در این عمليات نیز اظهار بی خبری کردند. این درحالیست که قبل از این اریک روبین، معاون سفیر امریکا در روسیه از انجام عمليات مشترک امریکا و مسکو در افغانستان استقبال کرده و خواهان همکاری بیشتر نیروهای روسی در مبارزه با مواد مخدر شد.

این عکس العمل ها در حالی صورت می گیرد که سفارت روسیه در کابل گفته است که عمليات ننگرهار در هماهنگی با حکومت افغانستان صورت گرفته است و قبل از این نیز سرگی لاوروف وزیر خارجه روسیه روز شنبه ۸/۸/۱۳۸۹ در گفتگو با خبرگزاری ایترتاس روسی از همکاری روسیه با امریکا در مبارزه بر علیه مواد مخدر خبر داده گفته است که انجام عملیات در ولسوالی اچین ولایت ننگرهار برایش رضایت بخش بوده و تأکید کرده که این عمليات در هماهنگی روسیه و امریکا صورت گرفته است.

در همین حال، ویکتور ایوانوف رییس اداره فدرال مبارزه با مواد مخدر روسیه با تایید حضور هفتاد سرباز روسیه در این عمليات می گوید، نیروهای خاص این کشور در همکاری با نیرو های امریکایی، عملیاتی را در شرق افغانستان راه اندازی کردند که در نتیجه چهار لابراتوار تولید مواد مخدر در نزدیک سرحد با پاکستان تخریب شده است.

پس از عکس العمل حامد کرزی رئیس جمهوری کشور، به نقل از روزنامه (وزگلا د) ایوانوف اعلام کرده است که عملیات مشترک بر اساس توافقات امضاء شده قبلی میان مسکو و امریکا انجام شده است و به این عملیات ها در افغانستان ادامه خواهند داد.

بر اساس گزارش ها، مقامات روسی از ورود مواد مخدر از طریق مرزهای تاجیکستان و ازبیکستان به روسیه نگران اند و ادعا می کنند که ۹۰ درصد این مواد مخدر در افغانستان تولید می شود و از طریق این کشورها به روسیه صادر می شود.

در همین حال، بر اساس آمار سازمان ملل متحد که گفته می شود روسیه بزرگترین مصرف کننده مواد مخدر در جهان است و تعداد معتادین در این کشور به بیش از ۲,۵ میلیون نفر می رسد.

حال سوال اینجاست که مقامات حکومتی چرا عکس العمل های متفاوت نشان داده اند؟ روسیه چرا علاقمندی دارد که پس از بیست سال شکست بار دیگر به افغانستان علاقمند باشد؟ و روسیه چرا میخواهد با نیروهای امریکا که در تقابل و رویا روی با آن کشور قرار داشت در مبارزه با مواد مخدر عملیات داشته باشد؟

با عکس العمل های ضد و نقیض مقامات حکومت سوال ایجاد می شود که شاید عدم هماهنگی بین ادارات حکومتی و عدم هماهنگی جامعه جهانی و دولت افغانستان باشد. چون طرح و برنامه ریزی این عملیات بر اساس گفته های ویکتور ایوانوف رئیس اداره فدرال مبارزه با مواد مخدر روسیه از قبل با امضای یک تفاهمنامه میان روسیه و امریکا پلان گذاری شده است و اینکه سخنگویان ناتو و آیساف ابراز بی اطلاعی می کنند نشان دهنده نبود هماهنگی کامل بین آنها است.

و شاید هم تعدادی از مقامات حکومتی در این کارخانه های مواد مخدر شریک باشد که بار ها گزارشات مبنی بر دست داشتن مقامات بلند رتبه حکومتی از سوی رسانه های ملی و بین المللی به نشر رسیده است.

ممکن است روسیه از اینکه به عنوان بزرگترین استفاده کننده مواد مخدر در جهان شمرده می شود نگران باشد و به خاطر اعاده حیثیت دوباره کشورش دست به این اقدام زده باشد تا با نیروهای امریکایی در مبارزه با مواد مخدر متشركاً در افغانستان فعالیت نمایند.

ناتو روسیه را در قضایای کشور با امضای تفاهمنامه مبارزه با مواد مخدر به صورت غیر مستقیم به افغانستان کشانیده است و بدور از امکان هم نیست که روسیه علاقمندی عضویت در اتحادیه اروپا است و تلاش دارد خود را به اتحادیه اروپا نزدیک کند از این رو دست به این اقدام زده باشد تا اعتماد جامعه جهانی را به دست آورد.

بالینهمه عملیات مشترک روسیه در افغانستان با توجه به گذشته این کشور، با واکنش های جدی مردم و حکومت افغانستان مواجه خواهد شد و بر وضعیت امنیتی نیز تاثیر گذار خواهد بود.

بهبتر خواهد بود که روسیه به منظور جلوگیری از قاچاق مواد مخدر قیودات شدید امنیتی را در مرزهای آن کشور وضع نماید و بر ضد آن مبارزه جدی درون مرزی را آغاز کند. اما از سوی دیگر این همه تکتیک ها و ترفند های ناتو نشان می دهد که در پی خروج آبرومندان از افغانستان و منطقه است.

پایان